

**Stredná odborná škola obchodu a služieb, Športová 1,
97901 Rimavská Sobota**

ŠKOLSKÝ PORIADOK

P r e a m b u l a

Žiak sa dobrovoľným rozhodnutím študovať na tejto škole zaväzuje riadne dochádzať do školy, a preto je povinný riadiť sa jej pokynmi a školským poriadkom. V záujme naplnenia práva na vzdelanie škola zabezpečí vnútorný chod školy, organizáciu života žiakov a podmienky pre optimálne medziľudské vzťahy tak, aby čas strávený v škole bol maximálne efektívne využitý z hľadiska vzdelávania a mimoškolskej činnosti .

Škola bude dôsledne dodržiavať Deklaráciu práv dieťaťa a Listinu základných práv a slobôd vo vzťahu k žiakom, učiteľom a ostatným zamestnancom školy .

Školský poriadok je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, so zákonom č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, s vyhláškou MŠ SR č. 282/2009 Z. z. o stredných školách v znení neskorších predpisov, metodickým pokynom č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl a ďalšou platnou legislatívou.

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

I. Organizácia vyučovacieho dňa

1. Vyučovací proces sa riadi rozvrhom hodín, ktorý schválilo riaditeľstvo školy. Rozvrh hodín je povinný rešpektovať každý žiak a pedagogický zamestnanec.
2. Budova školy sa otvára v pracovných dňoch od 6:30 hod. a zatvára o 19:00 hod. Počas vyučovacích hodín a prestávok je budova školy pre žiakov uzavretá. Môžu ju opustiť v čase od 7:40-13.50 hod. len s podpísanou priepustkou (spravidla od triedneho učiteľa).
3. a) Teoretické vyučovanie sa uskutočňuje podľa časového harmonogramu:

1. hodina: 7:40 - 8:25
2. hodina: 8:35 - 9:20
3. hodina: 9:30 - 10:15
4. hodina: 10:30 - 11:15
5. hodina: 11:25 - 12:10
6. hodina: 12:15 - 13:00
7. hodina: 13:05 - 13:50

Prestávka:

8. hodina: 14:30 - 15:05
9. hodina: 15:10 - 15:55
10. hodina: 16:00 - 16:45
11. hodina: 16:50 - 17:35

b) Praktické vyučovanie sa uskutočňuje podľa rozvrhu hodín a časového harmonogramu na pracoviskách školy resp. zmluvných pracoviskách.

4. Žiak prichádza do školy minimálne 10 minút pred začiatkom vyučovania. V budove školy žiaci nenosia na hlavách čiapky.
5. Vyučovací proces je organizovaný v učebniach, odborných učebniach, pracoviskách praktického vyučovania a telovýchovných priestoroch.
6. V jeden vyučovací deň môže mať žiak najviac 8 vyučovacích hodín.
7. Rodičia môžu úradné záležitosti vybavovať denne na sekretariáte školy. Informácie o prospechu a správaní žiaka podáva rodičom triedny učiteľ najmä na triednej schôdzi rodičovského združenia a vyučujúci jednotlivých predmetov na konzultačných stretnutiach alebo telefonicky, prípadne formou elektronickej žiackej knižky. Aktuálne problémy sa riešia ihneď s vedením školy.
8. Škola nezodpovedá za stratu alebo poškodenie majetku žiakov, ktorý nie je uložený v uzamknuteľných skrinkách.
9. Vstup do telocvične, posilňovne, počítačových a odborných učební je povolený len za prítomnosti pedagogického dozoru. Žiaci rešpektujú osobitné pravidlá pre správanie sa v týchto učebniach, ktoré sú umiestnené na viditeľnom mieste.

10. Pri každej mimovyučovacej akcii musí byť v škole prítomný pedagóg. Ak je akcia v budove školy mimo vyučovania musí byť informovaná školníčka.
11. Žiaci nemajú prístup do zborovne, pokiaľ nie sú pozvaní.
12. Kopírovať materiály môžu žiaci v budove teoretického vyučovania len so súhlasom zástupcu pre teoretické vyučovanie, v budovách praktického vyučovania so súhlasom zástupcu pri praktické vyučovanie alebo vedúcej prevádzky.

Žiak je žiakom školy i mimo vyučovania a počas školských prázdnin.

II. Práva žiakov

Žiak má právo:

A. V oblasti výchovy a vzdelávania:

1. na rovnoprávny prístup k vzdelávaniu,
2. na vzdelávanie v štátnom jazyku,
3. na bezplatné vzdelanie, zapožičanie učebníc a učebných textov,
4. na individuálny prístup rešpektujúci jeho schopnosti, nadanie a zdravotný stav,
5. na úctu k jeho vierovyznaniu, svetonázoru, národnostnej a etnickej príslušnosti,
6. na kvalifikované vzdelávanie podľa školského vzdelávacieho programu vo zvolenom študijnom alebo učebnom odbore,
7. na poskytovanie poradenstva a služieb spojených s výchovou a vzdelávaním,
8. na organizáciu výchovy a vzdelávania primeranú jeho veku, schopnostiam, záujmom a zdravotnému stavu v súlade so zásadami psychohygieny,
9. na výchovu a vzdelávanie v bezpečnom a hygienickom prostredí,
10. na úctu k svojej osobe a na zabezpečenie ochrany proti fyzickému, psychickému a sexuálnemu násiliu,
11. na náhradu škody, ktorá vznikla pri výchove a vzdelávaní alebo v priamej súvislosti s nimi (okrem § 17 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom zabezpečení),
12. viesť aktívny a tvorivý dialóg s učiteľmi a vedením školy v duchu zásad humanity a demokracie,
13. na ohľaduplnosť a slušné správanie zo strany učiteľov a spolužiakov,
14. na informácie týkajúce sa jeho osoby a jeho výchovno-vzdelávacích výsledkov,
15. uchádzať sa o členstvo v žiackej rade,
16. požiadať o sociálne štipendium, ak spĺňa stanovené predpoklady,
17. využívať na základe povolenia riaditeľa školy školský rozhlas, nástenky, športoviská, iné priestory a vybavenie školy aj v čase mimo vyučovania,
18. žiaci, ktorí sú zdravotne znevýhodnení a so zdravotnými obmedzeniami, majú právo na zvláštnu starostlivosť a vzdelávanie, aby dosiahli čo najvyššiu mieru samostatnosti a mohli viesť plnohodnotný život,
19. na slobodnú voľbu voliteľných a nepovinných predmetov v súlade so svojimi možnosťami, záujmami a záľubami v rozsahu ustanovenom vzdelávacím programom,
20. na vyjadrenie vlastného názoru a kladenie otázok k preberanej téme

B. V oblasti organizácie vyučovania:

1. podľa vlastného záujmu sa zapojiť do záujmovej činnosti, zúčastňovať sa školských a mimoškolských výchovno-vzdelávacích, kultúrnych a športových podujatí za účelom reprezentácie školy, mesta a pod.,
2. požiadať o opakovanie ročníka, ak neprospeš a nevykonal úspešne komisionálnu skúšku, na základe písomnej žiadosti žiaka alebo jeho zákonného zástupcu,
3. prerušiť štúdium, a to až na dobu do 3 rokov, na základe písomnej žiadosti žiaka alebo jeho zákonného zástupcu riaditeľovi školy. Po uplynutí času prerušenia štúdia žiak pokračuje v tom ročníku, v ktorom bolo štúdium prerušené. Ak štúdium prerušil

- po ukončení jedného ročníka, pokračuje v štúdiu ročníkom nasledujúcim. Ak čas prerušenia uplynie v priebehu školského roka, umožní riaditeľ školy žiakovi dodatočne vykonať komisionálne skúšky za príslušné obdobie,
4. ukončiť prerušené štúdium aj pred uplynutím určenej doby prerušenia,
 5. prestúpiť na inú strednú školu so súhlasom riaditeľa školy, do ktorej má záujem prestúpiť, na základe písomnej žiadosti žiaka alebo jeho zákonného zástupcu,
 6. zanechať štúdium, ak žiak skončil povinnú školskú dochádzku, na základe písomnej žiadosti žiaka alebo jeho zákonného zástupcu,
 7. zúčastňovať sa na akciách organizovaných školou v čase vyučovania i mimo vyučovania,
 8. využiť služby výchovného poradcu,
 9. požiadať o individuálny učebný plán, pokiaľ ide o mimoriadne nadaného a talentovaného žiaka, prípadne zo závažných dôvodov, ktoré posúdi riaditeľ školy,
 10. žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (začlenený žiak) má právo na výchovu a vzdelávanie s využitím špecifických metód a foriem, ktoré zodpovedajú jeho potrebám a na vytvorenie nevyhnutných podmienok, ktoré túto výchovu a vzdelávanie umožňujú,
 11. ak sa žiak nemôže zúčastniť na vyučovaní pre vopred známy dôvod, má právo vyžiadať si povolenie:
 - a) uvoľniť žiaka z poslednej vyučovacej hodiny môže povoliť príslušný vyučujúci, uvoľniť žiaka z jednej vyučovacej hodiny v priebehu dňa môže povoliť triedny učiteľ resp. vyučujúci
 - b) uvoľniť žiaka z jedného vyučovacieho dňa môže povoliť triedny učiteľ,
 - c) uvoľniť z viacerých dní povoľuje riaditeľ školy na základe písomnej žiadosti plnoletého žiaka alebo zákonného zástupcu žiaka,
 12. ak sa žiak z vážnych dôvodov nemohol pripraviť na vyučovanie, má právo sa ospravedlniť príslušnému vyučujúcemu na začiatku vyučovacej hodiny. Ospravedlnenie počas hodiny vyučujúci nemusí akceptovať.
 13. požadovať primeraní, bezpečné a hygienicky vyhovujúce prostredie
 14. trvať na tom, aby v jednom vyučovacom dni bola len jedna veľká písomná práca (nevzťahuje sa to na písomné preverky bežné, overovacie)
 15. na prestávku stanovenú rozvrhom hodín, cez prestávky môže čas oddychu využiť podľa vlastného uváženia a potreby v triede, na chodbe, nákupom v bufete, bare

C. V oblasti hodnotenia a klasifikácie:

1. po vypracovaní písomnej práce resp. grafickej práce byť oboznámený s výsledkom klasifikácie do 14 dní,
2. nahliadnuť do svojej opravenej písomnej práce resp. grafickej práce (aj jeho zákonný zástupca),
3. na informáciu o priebežnej klasifikácii,
4. poznať kritéria hodnotenia na jednotlivých vyučovacích predmetoch na začiatku klasifikačného obdobia,
5. na zdôvodnenie klasifikácie a analýzu chýb v písomných a grafických prácach,
6. so súhlasom riaditeľa školy vykonať komisionálnu skúšku na základe písomnej žiadosti žiaka alebo jeho zákonného zástupcu,
7. ak žiak alebo jeho zákonný zástupca má pochybnosti o správnosti klasifikácie na konci I. a II. polroka, môže do troch dní odo dňa, odkedy sa dozvedel o jej výsledku, požiadať riaditeľa školy o komisionálne preskúšanie.

D. V oblasti dodržiavania ľudských práv:

Žiak má byť za každých okolností medzi prvými, ktorým sa poskytuje ochrana a pomoc. Preto má žiak právo na kompetentný dozor zo strany pedagogických zamestnancov, na ochranu pred šikanovaním.

a) Hlavné znaky šikanovania:

1. zjavný úmysel ublížiť druhému, či už fyzicky alebo psychicky,
2. útočníkom môže byť jedna osoba alebo skupina osôb,

3. incidenty sú opakované,
4. nepomer medzi útočníkom a obeťou.

b) Prejavy šikanovania:

Verbálne a fyzické ponižovanie, posmech, prezývky, nadávky, hrubé žarty, kritika, strkanie, kopanie, vyžadovanie služieb, peňazí, predmetov, jedla od šikanovaného, vyhrážanie sa násilím.

c) Prevencia šikanovania:

1. posilnenie demokracie v triede a v škole,
2. komunikácia so žiakmi, záujem o ich názory a priania, rešpektovanie ich postojov a otvorená diskusia
3. otvorené vyjadrenie svojich názorov,
4. prednášky, besedy,
5. pocit, že v škole je vždy niekto, kto žiakovi pomôže.

d) V prípade potreby pomoci žiaci môžu vyhľadať:

1. triedneho učiteľa,
2. výchovného poradcu,
3. zástupcov riaditeľa školy, riaditeľa školy,

III. Povinnosti žiakov

A. Dochádzka žiakov do školy

1. Žiak dochádza do školy pravidelne a včas (min. 10 minút pred začiatkom vyučovacej hodiny), podľa určeného rozvrhu hodín.
2. Ak sa žiak nemôže zúčastniť na vyučovaní pre chorobu, vážnu rodinnú udalosť, lekárom nariadený zákaz dochádzky do školy, mimoriadne nepriaznivé poveternostné podmienky, náhle prerušenie premávky hromadných dopravných prostriedkov, je plnoletý žiak alebo zákonný zástupca žiaka povinný v prvý deň absencie oznámiť triednemu učiteľovi osobne alebo telefonicky dôvod neprítomnosti resp. nechať oznam na sekretariáte školy. Ak je žiak ubytovaný v školskom internáte, upovedomí o tom vychovávateľa.
3. Triedny učiteľ ospravedlní neprítomnosť žiaka na vyučovaní na základe ospravedlnenia podpísaného zákonným zástupcom alebo lekárom, u plnoletého žiaka na základe vlastného písomného ospravedlnenia, bezodkladne po nástupe do školy. Dodatočne predložené potvrdenie nemusí triedny učiteľ akceptovať.
4. Ak žiak nebude postupovať podľa bodov 2. – 3., bude jeho absencia považovaná za neospravedlnenú a môže mu byť uložené výchovné opatrenie alebo znížená známka zo správania.
5. Riaditeľ školy môže oslobodiť žiaka z vyučovania povinného predmetu alebo od telesných úkonov spojených s vyučovaním niektorých predmetov na základe vyjadrenia príslušného lekára, ak ide o žiaka so zdravotným znevýhodnením na základe vyjadrenia posudkového lekára sociálneho zabezpečenia. Žiak oslobodený od telesnej výchovy na základe potvrdenia od lekára nie je oslobodený od účasti na hodinách telesnej výchovy.
6. Riaditeľ školy nemôže oslobodiť žiaka na celý školský rok alebo jeho prevažnú časť od vyučovania povinných predmetov, ktoré majú rozhodujúci význam pre odborné zameranie žiaka. Tieto povinné predmety určuje riaditeľ školy.
7. Žiak je v odborných učebniach a telovýchovných priestoroch povinný byť oblečený v predpísanom odevu.
8. Žiak počas vyučovacej hodiny môže opustiť triedu len so súhlasom vyučujúceho.
9. Žiak sa z budovy školy môže vzdialiť iba z dôvodu, ktorý súvisí s organizáciou vyučovacieho procesu. Z iných závažných dôvodov môže žiak opustiť budovu školy na základe písomného súhlasu v prípade plnoletosti svojho, alebo zákonného zástupcu, ktorý o to požiada triedneho učiteľa, prípadne vedenie školy.

10. Žiak, ktorý sa z rôznych dôvodov nepripravil na vyučovaciu hodinu, alebo nemá všetky potrebné pomôcky, sa ospravedlní vyučujúcemu na začiatku vyučovacej hodiny, vyučujúci zväží, či ospravedlnenie prijme alebo nie. Dodatočne ospravedlnenie počas vyučovacej hodiny sa neakceptuje.
11. Žiak sa riadne pripravuje aj na zastupovanú a suplovanú hodinu podľa platného rozvrhu alebo pokynov vyučujúceho
12. V prípade, že žiak svojím správaním opakovane narúša pracovnú atmosféru na vyučovacej hodine má vyučujúci v záujme zachovania riadneho vyučovacieho procesu vylúčiť ho z vyučovacej hodiny. V čase vylúčenia sa žiak zdržiava na vyhradenom mieste. Hodina sa považuje za neospravedlnenú, čo zapíše vyučujúci do triednej knihy a informuje o tom triedneho učiteľa.
13. Vyučovacia hodina sa začína a končí tým, že žiaci vstanú.
14. Žiaci, ktorí majú voľnú hodinu, sa zdržiavajú v určených priestoroch (trieda, šatne, bufet a pod.). Je zakázané počas voľnej hodiny rušiť vyučovanie v triedach hlasným hovorom, hrou na hudobný nástroj a pod.

B. Správanie sa žiakov na vyučovaní

1. Žiak je povinný:
 - neobmedzovať svojim konaním práva ostatných osôb zúčastňujúcich sa výchovy a vzdelávania,
 - dodržiavať školský poriadok školy a ďalšie vnútorné predpisy školy,
 - chrániť pred poškodením majetok školy, ktorý škola využíva na výchovu a vzdelávanie,
 - pravidelne sa zúčastňovať na výchove a vzdelávaní a riadne sa vzdelávať,
 - chrániť pred poškodením učebnice, učebné texty a učebné pomôcky, ktoré mu boli bezplatne zapožičané,
 - konať tak, aby neohrozil svoje zdravie a bezpečnosť, ako aj zdravie a bezpečnosť ďalších osôb zúčastňujúcich sa na výchove a vzdelávaní,
 - čtiť si ľudskú dôstojnosť svojich spolužiakov a zamestnancov školy,
 - rešpektovať pokyny zamestnancov školy, ktoré sú v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, vnútornými predpismi školy a dobrými mravmi.
2. Žiak prichádza na vyučovanie a všetky školské akcie načas, riadne pripravený, so všetkými učebnými pomôckami, ktoré podľa rozvrhu potrebuje.
3. Žiak sa na vyučovaní správa slušne.
4. V škole a na podujatiach organizovaných školou žiak dodržiava zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a riadi sa pokynmi zodpovednej osoby. So zásadami BOZP, PO a CO je žiak preukázateľne oboznámený na začiatku školského roku.
5. Na všetkých podujatiach, organizovaných mimo budovy školy (telovýchovné kurzy, účelové cvičenia, kultúrne a športové podujatia, exkurzie, školské výlety a pod.), sa žiaci riadia príslušnými bodmi školského poriadku a pokynmi pedagogického dozoru.
6. Udržiava v škole poriadok, najmä v súvislosti s konzumáciou potravín zo školského bufetu, ako aj z domu donesených potravín.
7. Hlásí včas triednemu profesorovi akúkoľvek zmenu bydliska a adresy rodičov, číslo telefónu zákonných zástupcov i ošetrojúcich lekárov.
8. Ak sa v triede alebo odbornej učebni nachádza poškodený majetok, žiaci sú povinní túto skutočnosť nahlásiť triednemu učiteľovi, prípadne príslušnému vyučujúcemu. Žiak, ktorý poškodil školský majetok, je povinný túto škodu uhradiť, a v prípade úmyselného poškodenia bude žiakovi udelené výchovné opatrenie.
9. Do školy sa nesmú nosiť ostré predmety, zbrane, obranné spreje, ktoré ostatným môžu spôsobiť ujmu na zdraví.
10. Pred opustením triedy žiak urobí na svojom pracovnom mieste poriadok.
11. Žiak sa k svojim spolužiakom správa tolerantne, nevyjadruje sa hrubo, chráni svoje zdravie i zdravie svojich spolužiakov.

C. Správanie sa žiakov cez prestávky

1. Cez prestávku si žiak pripraví pomôcky na ďalšiu vyučovaciu hodinu, správa sa slušne, neohrozuje zdravie svoje ani zdravie svojich spolužiakov a vyučujúcich, umožní spolužiakom nerušene sa pripravovať na nasledujúcu hodinu.
2. Počas prestávok môžu žiaci navštíviť školský bufet.
3. Do zborovne školy môžu vojsť žiaci len v nutných prípadoch, aj to len v sprievode učiteľa.
4. Na vybavovanie administratívnych záležitostí v škole využíva žiak určený čas.

D. Odchod žiakov zo školy

1. Na pokyn vyučujúceho poslednej vyučovacej hodiny žiaci opustia triedu, prezujú sa a opustia školskú budovu. Povinnosť prezúť sa platí aj na začiatku vyučovania.
2. Žiaci opúšťajú budovu len východom pre nich určeným.

E. Náplň práce týždenníkov

Týždenníci sú dvaja a ich mená zapíše triedny učiteľ do triednej knihy.

Ich povinnosti sú:

1. pred vyučovaním pripraviť tabuľu prípadne pomôcky,
2. podľa pokynov vyučujúceho prinášať a odnášať učebné pomôcky,
3. starať sa o čistotu tabule, hlásiť triednemu učiteľovi poškodenie inventára v triede,
4. podľa pokynov triedneho učiteľa a ďalších vyučujúcich plnia aj ďalšie úlohy a pokyny, ktoré súvisia s vyučovacím procesom.

F. Správanie sa žiaka mimo školy

1. Každý žiak je aj v čase mimo vyučovania a počas prázdnin žiakom školy a správa sa tak, aby nepoškodzoval dobré meno svojej školy.
2. Mimoškolská činnosť žiakov nesmie byť na úkor vyučovania.
3. Každý žiak si chráni svoje zdravie a zdravie iných, dbá o svoju bezpečnosť a dodržiava dopravné predpisy.

G. Nepovolené činnosti

1. Fajčiť v priestoroch a areáli školy, ako aj pri činnostiach organizovaných školou bez ohľadu na vek a súhlas rodičov.
2. Užívať zdraviu škodlivé látky, alkoholické nápoje, omamné látky, hrať hazardné hry.
3. Prinášať do školy alebo na činnosti organizované školou veci ohrozujúce život a zdravie.
4. Znečisťovať steny, ničiť zariadenie učební, šatní a ostatných priestorov školy.
5. Používať mobilný telefón, MP prehrávače počas vyučovacej hodiny.
6. Manipulovať s vecami zabezpečujúcimi ochranu budovy a majetok školy.
7. Vzhľadom na charakter školy, nevhodne a neprímerane sa obliekať (roztrhané, vyzývavé oblečenie) a nosiť neprímerané doplnky.
8. Používať internet počas vyučovacích hodín bez povolenia vyučujúceho.
9. V odborných počítačových učebniach meniť nastavenia počítačov, počítačovej siete, tlačiarň a nainštalovaných aplikácií.
10. Nosiť do školy drahé veci a neprímeranú hotovosť peňazí. V prípade straty, odcudzenia ide o osobnú zodpovednosť žiaka, ktorý si tieto veci do školy doniesol.
11. Podvádzať a klamať pedagogických a nepedagogických zamestnancov školy, zasahovať a falšovať zápisy v pedagogickej dokumentácii, falšovať a zasahovať do

iných dokladov a potvrdení, ktoré žiak predkladá riaditeľovi školy alebo pedagogickému zamestnancovi.

12. Neoprávnene zverejňovať akékoľvek informácie na internete týkajúce sa školy a natáčať v budove a areály školy videozáznamy, resp. fotografovať bez súhlasu pedagogického zamestnanca.
13. Sediť na parapetných doskách, otvárať vrchnú časť okien v triedach, odborných učebniach a na chodbách.

IV. Zásady správania sa na praktickom vyučovaní

Na praktickom vyučovaní sú žiaci povinní dodržiavať všetky všeobecné ustanovenia tohto školského poriadku a prevádzkového poriadku praktického vyučovania ak ho má škola vypracovaný. Sú povinní **dodržiavať opatrenia zabezpečujúce bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci**, ktoré platia na pracoviskách praktického vyučovania.

P o v i n n o s t i ž i a k o v n a p r a c o v i s k u p r a k t i c k é h o v y u č o v a n i a

1. Žiak je povinný zúčastňovať sa praktického vyučovania podľa stanoveného rozvrhu. V prípade, že sa praktické vyučovanie z akéhokoľvek dôvodu nezúčastní (jeden alebo viac dní), je povinný hlásiť učiteľovi praktického vyučovania resp. majstrovi odborného výcviku (MOV) svoju neúčasť vopred alebo najneskôr do 24 hodín.
2. Návštevy u lekára sú akceptované len tie, ktoré sú označené pečiatkou, dátumom, časom odchodu, podpisom ošetrojúceho lekára.
3. Spôsob ospravedlnenia neúčasti na praktickom vyučovaní je totožný so spôsobom ospravedlnenia na teoretickom vyučovaní (bod. III/3), ale žiak je povinný chýbajúce hodiny po dohode odpracovať.
4. Žiak má počas odborného výcviku nárok na prestávku v celkovej dĺžke 30 min. počas učebného dňa. Táto doba môže byť rozvrhnutá do dvoch prestávok, ktorých dĺžku a čas určí majster OV.
5. Prestávky žiakov, ktorí vykonávajú odborný výcvik a odbornú prax na pracoviskách iných právnických alebo fyzických osôb sú rovnaké ako prestávky zamestnancov na týchto pracoviskách.
6. Žiak je priradený majstrovi odbornej výchovy, ktorý mu zadáva úlohy a kontroluje ich plnenie. Žiak je ale povinný rešpektovať aj pripomienky ostatných prítomných majstrov odbornej výchovy a vedúcich zmien.
7. Žiak prichádza na pracovisko včas najneskôr 15 min. pred začatím jeho pracovnej doby. Pri nástupe je pripravený v pracovnom oblečení s pracovnými pomôckami. Osobné veci má odložené v uzamknutej šatňovej skrinke. Väčšie množstvo peňazí a cenné veci na pracovisko nenosí. Na pracovisku nepoužíva mobilný telefón.

Ďalšie povinnosti žiaka:

- a) žiak má predpísané pracovné oblečenie,
- b) pracovné pomôcky má kompletne a čisté,
- c) vlasy musia byť vhodne upravené, rovnako aj brada,
- d) na OV nenosí prstene, náramky a piercing,
- e) nechty musia byť krátke a čisté,
- f) nosí predpísanú pracovnú obuv,
- g) fajčenie na pracovisku aj pred pracoviskom je prísne zakázané,
- h) ak žiak svojvoľne opustí pracovisko aj na krátku dobu bez vedomia majstra OV, bude mu udelené výchovné opatrenie,
- i) po skončení pracovného týždňa žiak uvoľní skrinku v šatni a nechá ju otvorenú a čistú pre ďalšiu pracovnú zmenu,
- j) pri strate alebo poškodení školských učebníc, učebných textov, pracovných zošitov plnoletý žiak alebo zákonný zástupca nahradí hodnotu učebnice v zmysle § 5 nariadenia vlády č. 282/1994 Zb,

- k) pri ukončení, prerušení štúdia, prestupe na inú školu, odovzdá učebnice triednemu učiteľovi,
- l) žiak šetrí školskú budovu zvonku i zvnútra, školské zariadenie, učebné pomôcky a chráni ich pred poškodením. Akékoľvek poškodenie budovy, zariadenia učebnej pomôcky je povinný nahradiť. Ak sa nenájde vinník, poškodenie hradia všetci užívatelia.
- m) žiak je povinný dodržiavať základné pravidlá hygieny a prevencie voči chorobám. Žiak je povinný mať zdravotný preukaz v odboroch hotelová akadémia, obchodný pracovník, kozmetik, kuchár, čašník – servírka, kaderník, potravinárstvo-hygiena potravín, podnikanie v remeslách a službách, vlasová kozmetika, spoločné stravovanie.

V. Učitelia

Povinnosti pedagógov

1. Vyučovať podľa schválených učebných osnov a plánov.
2. Vyučovať v súlade s najnovšími vedeckými poznatkami.
3. Individuálnym štúdiom, účasťou v rôznych formách vzdelávania a štúdia, vzájomnou výmenou skúseností a hospitáciou u kolegov zvyšovať si svoju odbornú a pedagogickú spôsobilosť.
4. Je povinný plniť základnú mieru vyučovacej povinnosti a zabezpečovať práce súvisiace so svojím úväzkom:
 - osobitná príprava na vyučovacie hodiny,
 - príprava učebných pomôcok a didaktickej techniky,
 - oprava písomných prác, testov a projektov prerokovaných predmetovou komisiou (sekciou),
 - zápis známok do katalógov, klasifikačného hárku,
 - administratívne práce,
 - spolupráca s ostatnými vyučujúcimi a MOV,
 - nevyhnutný kontakt s rodičmi a žiakmi,
 - realizácia komisionálnych skúšok,
 - účasť na pracovných poradách a pedagogických radách,
 - príprava plánovaných exkurzií,
 - účasť na kurzoch a výcvikoch,
 - práce súvisiace sa maturitnými, záverečnými a prijímacími skúškami,
 - účasť na vzájomných hospitáciách.
5. Vyučujúci a MOV sú povinní na príkaz nadriadeného zamestnanca zastupovať prechodne neprítomného kolegu.
6. Sú povinní prichádzať do školy najneskôr o 7:30 hod.
7. Organizovať prácu tak, aby sa vyučovacia hodina začala a ukončila hneď po zvonení.
8. Na začiatku vyučovacej hodiny skontrolovať prezenciu zapísať neprítomných žiakov do triednej knihy.
9. Po skončení poslednej vyučovacej hodiny sa postarať, aby žiaci vyložili stoličky upravili triedu (odpadky, zotrelí tabuľu) a odísť posledný z triedy.
10. Staráť sa o šetrenie majetku školy, viesť žiakov k dodržiavaniu hygienických zásada, BOZP. Priestupky voči ŠP ihneď oznámiť nadriadenému zamestnancovi alebo triednemu učiteľovi.
11. Pri hodnotení správania a prospechu žiakov je vyučujúci povinný dodržiavať zásady vnútorného klasifikačného poriadku.
12. Priebežne kontrolovať stav učebníc a učebných pomôcok.
13. Učiteľ a MOV, ktorý organizuje mimoškolskú akciu, musí o tom informovať nadriadeného zamestnanca.

14. Pri mimoškolskej akcii je zodpovedný za dodržiavanie BOZP.
15. Pred každým hromadným podujatím žiakov pripraví triedny učiteľ plán akcie (organizačných opatrení) a predloží ho na schválenie riaditeľovi školy.
16. Ak vyučujúci a MOV nemôže prísť do práce pre vopred známe okolnosti (osobné, rodinné, školenie a pod.) oznámi to deň vopred svojmu zástupcovi riaditeľa.
17. Pedagóg školy je povinný sledovať mesačný harmonogram prác, ostatné aktuálne oznamy na pracovisku.
18. Každý pedagogický zamestnanec sa aktívne podieľa na akciách a podujatiach spoločenského charakteru, najmä na podujatí FOURFEST podľa svojich možností.
19. Žiacke práce a testy je potrebné uchovávať počas celého školského roka a na požiadanie ich predložiť riaditeľovi školy, zástupcovi riaditeľa, triednemu učiteľovi a rodičom.

VI. Práva a povinnosti zákonného zástupcu žiaka

Zákonný zástupca žiaka má v zmysle § 144 ods. 5 a ods. 6 školského zákona právo:

1. vybrať pre svoje dieťa školu, ktorá poskytuje výchovu a vzdelávanie zodpovedajúce schopnostiam, zdravotnému stavu, záľubám, vierovyznaniu, svetonázoru, národnosti a etnickej príslušnosti,
2. žiadať, aby sa v rámci výchovy a vzdelávania v škole poskytovali žiakovi informácie a vedomosti vecne a mnohostranne v súlade so súčasným poznaním sveta a v súlade s cieľmi výchovy a vzdelávania podľa školského zákona,
3. oboznámiť sa s výchovno-vzdelávacím programom školy a školským poriadkom,
4. byť informovaný o výchovno-vzdelávacích výsledkoch svojho dieťaťa,
5. na poskytnutie poradenských služieb vo výchove a vzdelávaní svojho dieťaťa,
6. zúčastňovať sa výchovy a vzdelávania po predchádzajúcom súhlase riaditeľa školy,
7. vyjadrovať sa k výchovno-vzdelávaciemu programu školy prostredníctvom orgánov školskej samosprávy,
8. byť prítomný na komisionálnom preskúšaní svojho dieťaťa po predchádzajúcom súhlase riaditeľa školy.

Zákonný zástupca žiaka má v zmysle § 144 ods. 7 a ods. 8 školského zákona povinnosť:

1. prihlásiť svoje dieťa na plnenie povinnej školskej dochádzky a dbať o to, aby dieťa dochádzalo do školy pravidelne a včas, dôvody neprítomnosti dieťaťa na výchove a vzdelávaní doloží dokladmi v súlade so školským poriadkom,
2. vytvoriť pre dieťa podmienky na prípravu na výchovu a vzdelávanie v škole a na plnenie školských povinností,
3. dodržiavať podmienky výchovno-vzdelávacieho procesu svojho dieťaťa určené školským poriadkom,
4. dbať na sociálne a kultúrne zázemie dieťaťa a rešpektovať jeho špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby,
5. informovať školu o zmene zdravotnej spôsobilosti svojho dieťaťa, jeho zdravotných problémoch alebo iných závažných skutočnostiach, ktoré by mohli mať vplyv na priebeh výchovy a vzdelávania,
6. nahradiť škodu, ktorú žiak úmyselne zaviniť,

VII. Opatrenia vo výchove

- A. za vzorné správanie a vzorné plnenie povinností, za dobrú reprezentáciu triedy a školy a za mimoriadne činy môže žiak dostať osobitnú pochvalu, a to najmä:
 1. **ústnu alebo písomnú pochvalu od triedneho učiteľa, majstra OV, vedúceho strediska praktického vyučovania, vychovávateľa**
 2. **rozhodnutie riaditeľa školy o udelení pochvaly**

V osobitne odôvodnených prípadoch, najmä ak ide o mimoriadne záslužný alebo statočný čin, môže žiakovi udeliť pochvalu alebo iné ocenenie zástupca zriaďovateľa strednej školy, zástupca štátnej správy v školstve alebo minister školstva, vedy, výskumu a športu SR. Pochvala sa môže v odôvodnených prípadoch spojiť s udelením knižnej, prípadne inej vecnej odmeny. Návrhy na udelenie pochvaly alebo iného ocenenia sa prerokujú v pedagogickej rade. Pochvaly sa zapisujú do osobného spisu žiaka.

B.1. Na posilnenie disciplíny, za menej závažné previnenia voči školskému poriadku, zásadám spolunažívania, ľudským právam, mravným normám spoločnosti alebo ak žiak narúša činnosť kolektívu, možno žiakovi uložiť:

- a) napomenutie od triedneho učiteľa, MOV,**
- b) pokarhanie od triedneho učiteľa, MOV,**
- c) pokarhanie od riaditeľa.**

B.2. Žiakovi možno uložiť za závažné alebo opakované previnenia voči školskému poriadku, zásadám spolunažívania, ľudským právam alebo mravným normám spoločnosti

- a) podmiennečné vylúčenie,**
- b) vylúčenie.**

Výchovné opatrenia podľa odseku B.2. možno uložiť žiakovi len vtedy, ak skončil plnenie povinnej školskej dochádzky.

1. Žiakovi je možné uložiť opatrenia vo výchove podľa odsekov B.1. a B.2. po prerokovaní v pedagogickej rade do dvoch mesiacov odo dňa, keď sa o previnení žiaka dozvedel pedagogický zamestnanec školy, najneskôr však do jedného roka odo dňa, keď sa žiak previnenia dopustil. Za jedno previnenie sa ukladá len jedno opatrenie vo výchove.
2. Pred uložením opatrenia vo výchove podľa odsekov B.1. a B.2. treba previnenie žiaka objektívne prešetriť. Podľa potreby, najmä pri posudzovaní závažného alebo opakovaného previnenia, sa na jeho prerokovanie za účasti žiaka prizve zákonný zástupca žiaka, prípadne i delegovaný zástupca rady školy.
3. Uloženie opatrenia vo výchove podľa odseku B.1. písmeno a) sa oznamuje žiakovi spravidla pred kolektívom triedy alebo školy.
4. V rozhodnutí o uložení opatrenia vo výchove podľa odseku 6 písm. a) určí riaditeľ školy skúšobnú lehotu, a to najdlhšie jeden rok. Ak sa podmiennečne vylúčený žiak v skúšobnej lehote osvedčil, riaditeľ upustí od vylúčenia. Ak sa žiak v tejto lehote dopustí ďalšieho závažného previnenia, riaditeľ uloží žiakovi opatrenie vo výchove podľa odseku B.2. písm. b).
5. Na rozhodovanie riaditeľa podľa odseku B.1. písmeno c) a B.2. písmeno a) sa nevzťahuje všeobecne záväzný právny predpis o správnom konaní.
6. Opatrenie vo výchove sa zaznamenáva do osobného spisu žiaka. Opatrenie vo výchove udelené, resp. uložené nepľnoletému žiakovi oznamuje riaditeľ zákonnému zástupcovi žiaka písomne.
7. Vymedzenie dôvodov, ktoré sa považujú za previnenia voči školskému poriadku:
 - a) menej závažné previnenia:
 - opakované záznamy v pedagogickej dokumentácii,
 - neospravedlnená neúčast' na vyučovaní vrátane neskorých príchodov na vyučovanie, predčasné svojvoľné opustenie vyučovania,
 - znečisťovanie priestorov školy,
 - ničenie školského majetku,
 - b) závažné previnenia:
 - fajčenie v areáli školy a na akciách organizovaných školou,
 - požívanie alkoholických a návykových látok v areáli školy a na akciách organizovaných školou,
 - falšovanie lekárskeho potvrdení,

- nosenie do školy alebo na školou organizované akcie veci ohrozujúce život alebo zdravie, ako napr. zbrane, výbušniny, cigarety, drogy,
 - šikanovanie,
 - verbálna (ústna) a neverbálna (písomná) propagácia a podpora hnutí smerujúcich k potláčaniu práv a slobôd občanov podľa § 260 Trestného zákona,
 - v dobe podmieneného vylúčenia opakovaná neospravedlnená účasť na vyučovaní, preukázateľný nezáujem o štúdium a zvlášť závažné a opakujúce sa priestupky,
 - znevažovanie osobnej dôstojnosti pedagógov a pracovníkov školy .
- c) zvlášť závažné previnenia, za ktoré môže byť žiak okamžite vylúčený zo štúdia:
- úmyselné konanie proti dobrým mravom, proti ľudskej dôstojnosti, proti právam spolužiakov,
 - spôsobenie škody, či už úmyselné alebo z nedbanlivosti, pri ktorom zasahujú orgány činné v trestnom konaní,
 - spôsobenie ujmy na zdraví žiakom alebo zamestnancom školy.

Udelenie výchovných opatrení podľa počtu hodín neospravedlnenej absencie

Počet hodín neospravedlnenej absencie	Opatrenia vo výchove
3	Napomenutie triednym učiteľom
4-10	Pokarhanie triednym učiteľom
11-34	Pokarhanie riaditeľom školy
35-49	Podmienené vylúčenie zo štúdia
50 a viac	Vylúčenie zo štúdia

Žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami majú právo byť hodnotení a klasifikovaní so zohľadnením ich postihnutia (týka sa to predmetov, v ktorých sa postihnutie prejavuje). Žiakovi nemožno znížiť známku zo správania, pokiaľ sú rušivé prejavy správania v škole v dôsledku zdravotného postihnutia.

Pri vylúčení zo štúdia posúdi riaditeľ školy všetky okolnosti daného návrhu, sociálne, rodinné, vzťahové a iné súvislosti so zámerom spravodlivo vyriešiť problém ale zároveň prihliadnuť na rôzne okolnosti.

VIII. Hodnotenie a klasifikácia správania žiakov

1. Klasifikáciu správania navrhuje triedny učiteľ po prerokovaní s učiteľmi a schvaľuje riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade.
2. Pri hodnotení a klasifikácii žiaka sa zohľadňuje plnenie ustanovení školského poriadku a ďalších vnútorných predpisov školy a dodržiavanie stanovených pravidiel správania, ľudských práv a práv dieťaťa, dodržiavanie mravných zásad správania sa v škole a na verejnosti počas aktivít súvisiacich so štúdiom na strednej škole. Pri klasifikácii sa v jednotlivých prípadoch prihliada na zdravotný stav žiaka.
3. Správanie žiaka sa klasifikuje podľa kritérií uvedených v odsekoch 4 – 7.
4. **Stupňom 1 – veľmi dobré** sa žiak klasifikuje, ak dodržiava ustanovenia školského poriadku a ďalších vnútorných predpisov školy a riadi sa nimi. Dodržiava morálne zásady a pravidlá spolunažívania v kolektíve a vo vzťahu k učiteľom. Ojedinele sa môže dopustiť menej závažných previnení.
5. **Stupňom 2 – uspokojivé** sa žiak klasifikuje, ak jeho správanie je v súlade s ustanoveniami školského poriadku a ustanoveniami ďalších vnútorných predpisov školy, morálnymi zásadami a pravidlami spolunažívania vzhľadom k spolužiakom a učiteľom. Žiak sa dopustí závažnejšieho priestupku alebo sa opakovane dopúšťa menej závažných priestupkov voči ustanoveniam školského poriadku.

6. **Stupňom 3 – menej uspokojivé** sa žiak klasifikuje, ak sa dopustí závažného priestupku voči školskému poriadku a ďalším vnútorným predpisom školy alebo sa aj po udelení druhého stupňa klasifikácie správania dopúšťa závažnejších priestupkov voči morálnym zásadám a pravidlám spolunažívania, porušuje ľudské práva spolužiakov, pedagogických zamestnancov alebo ďalších osôb.
7. **Stupňom 4 – neuspokojivé** sa žiak klasifikuje, ak jeho správanie je v rozpore s ustanoveniami školského poriadku a s ustanoveniami ďalších vnútorných predpisov školy, s právnymi a etickými normami spoločnosti, výrazne porušuje ľudské práva spolužiakov, pedagogických zamestnancov alebo ďalších osôb. Dopustí sa závažných previnení, ktorými vážne ohrozuje výchovu ostatných žiakov. Zámerne narúša činnosť žiackeho kolektívu.
8. Klasifikácia správania žiaka sa zaznamenáva do katalógového listu žiaka.
9. Žiak nadstavbového, pomaturitného a vyššieho odborného štúdia sa v súlade s osobitným predpisom neklasifikuje so správania.

IX. Záverečné ustanovenia

Platnosť a účinnosť školského poriadku

1. Školský poriadok školy vydáva riaditeľ školy po prerokovaní v Pedagogickej rade a v Rade školy pri SOŠ obchodu a služieb, Športová 1, Rimavská Sobota.
2. Zmeny a doplnky školského poriadku vydáva riaditeľ školy kedykoľvek v priebehu školského roka s dátumom zmeny na základe prerokovania v Pedagogickej rade a v Rade školy pri SOŠ obchodu a služieb, Športová 1, Rimavská Sobota.
3. Školský poriadok školy sa stáva záväzným pre žiaka po oboznámení sa s jeho obsahom na prvej triednickej hodine na začiatku školského roka, čo potvrdí svojim podpisom.
4. Týmto Školským poriadkom stráca účinnosť a platnosť Školský poriadok vydaný dňa 24.8.2015.

Školský poriadok nadobúda účinnosť dňa 11. januára 2016

Prerokovaný v pedagogickej rade dňa 18.11.2015

Prerokovaný v Rade školy pri SOŠ obchodu a služieb dňa 2.12.2015

.....
podpis riaditeľa školy

Stredná odborná škola
obchodu a služieb
Športová 1
979 01 Rimavská Sobota
-1-